

NORSKE LAKSEELVER

Reddvillaksen.no

SABIMA

NORSK FRILUFTSLIV

Naturvernforbundet

VIRKE
HOVEDORGANISASJONEN

Til Fiskeriminister Per Sandberg, Klima- og miljøminister Vidar Helgesen og
Olje- og energiminister Tord Lien

Postboks 8148 Dep, 0033 Oslo

Oslo 21/6-2016

Grønn energi i oppdrettsnæringen må bli tatt vare på

Dagens oppdrett av laks i åpne merder medfører at fôrspill og avføring fra laksen - med medisinrester og rester fra eventuell kjemikaliebruk - havner i miljøet utenfor merden. All annen industri og landbruk er underlagt strenge utslippskrav. Undertegnende organisasjoner ser ingen grunn til at en internasjonal storindustri som oppdrettsindustrien skal ha et unntak.

Verden skal bli grønnere – og avgifter må innrettes slik at utslipp og sløsing ikke skal lønne seg. Dette er det bred politisk enighet om i Norge. Vi skal gjenvinne i stedet for å kaste. Verden skal kvitte seg med fossil energi i et tempo som man ikke kunne forestille seg for kort tid siden. I følge Miljødirektoratet skal vi i 2030 kjøre rundt i personbiler som går på elektrisitet eller hydrogen og vogntog skal drives av blant annet biogass basert på kloakk fra avløpssystemer, hogstavfall, husdyrmøkk, matavfall mm. Vi mener slam fra oppdrettsnæringen bør inkluderes i disse planene. Dette slammene utgjør en enorm ressurs som i dag bare slippes ut, med forurensning og tap av energi som resultat.

Ifølge Bioforsk ([rapport Vol 9 \(27\) 2014](#)) har slam fra ett tonn laks et biogasspotensial opp mot 1,9 MWh. Ganger vi opp dette tallet med Norges samlede lakseproduksjon, kan det allerede i dag produseres opp mot 2,4 Twh årlig. Hvis norsk oppdrett skal femdobles, slik det antydes i Stortingsmelding 16, vil dette i framtiden kunne utgjøre en tapt energiressurs tilsvarende forbruket til 480 000 husholdninger ([med et gjennomsnittlig årlig forbruk på 20 320 kWh](#)). Dette er det samme som 15 Altakraftverk! I tillegg vil en slik vekst kunne medføre økt lokal forurensningsfare.

Med lukkede merder og slamuttak kan det interne energibehovet til oppdrettsindustrien dekkes med god margin. I tillegg hadde det vært flott om sydgående vogntog kunne drives på biogass basert på laksen de frakter, eller at oppdrettsselskapene kan sende grønn energi inn i strømmettet. Teknologien for lukkede merder som fanger opp avfallet har tatt stormskritt framover den siste tiden, men trenger en ekstra dytt gjennom politiske styringssignaler.

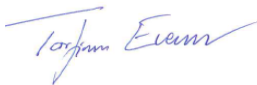
Det er flere andre gevinster ved å lukke merdene. Ved å skille oppdrettslaksen fra det ytre miljø vil man minimere industriens medisin- og kjemikaliebruk fordi smittepresset mellom anleggene reduseres. Dagens situasjon, med [PD-smitte som sprer seg nordover](#), kunne trolig vært unngått med slike løsninger. I tillegg vil villaks og sjøørret unnsnippe parasitter som lakselus og andre patogener fra oppdrettslaksen, noe som i dag er en av de største truslene mot de ville laksefiskene i Norge.

Restene fra slik energiproduksjon kan brukes til gjødsel - med fosforressursen intakt. Det er viktig å være klar over at oppdrett nå står for 75 % av Norges utslipp av fosfor ([se også forskning.no](https://forskning.no)). Fosfor er i ferd med å bli en mangelvare! Verdens kjente fosforressurser antas oppbrukt i løpet av 30 – 50 år. Da kan vi ikke tillate oss å kaste det på havet. Overgjødsling av havområder er også et problem en del steder, og skyldes i stor grad fosfor. Her er det med andre ord en vinn-vinn situasjon.

Det pågår nå en prosess med utviklingskonsesjoner. Her er det levert inn søknader på prosjekter som bare fremstår som en oppskalering av eksisterende teknologi, slik at man kan plassere anleggene lengre til havs. Dette er løsninger som vil fortsette dagens ressursløsning av bio-avfall og fosfor. Vi mener norske myndigheter må være føre var, og derfor stille krav om at utviklingskonsesjonene må baseres på lukket teknologi

Bonus ved å gi klare styringssignaler om lukkede oppdrettsanlegg, er renere fjorder, lavere samfunnskostnader og mindre konflikt med villfisknæringen og miljøbevisste forbrukere. Vinnerne er oppdrettsindustrien selv og i tillegg neste generasjons nordmenn, som kan nyte godt av en matproduksjon som er bærekraftig i alle ledd.

Mvh

Torfinn Evensen, Generalsekretær Norske Lakseelver

For undertegnede organisasjoner

Norges Jeger- og Fisker Forbund, Norske Lakseelver, Redd Villaksen, Sabima, Norsk Friluftsliv, Naturvernforbundet, WWF Norge, Virke Reiseliv